

TUDOMÁNY. IRODALOM.

(-) Hét Bagoly. Az *Ujság* hívei olvasták először folytatásokban Krúdy Gyulának ezt a regényét, amelyet most az Athenaeum kiadásában könyv alakban is magukhoz válthatnak a gyönyörűségük megismétlésére. A közeli múlt könyve ez, amelyet a megbokrosodott idő vad száguldása súlyosított távoli múlttá és a Krúdy Gyula egészen sajátos művészete helyezett abba a perspektívába, amelyben legkedvesebb halottaink minden tевését látja a szeretetben felfokozott emlékezésünk. Ami nem azt jelenti, mintha már senki se lenne közöttünk azokból, akik e könyv oldalain előttünk elvonulnak. De Krúdy Gyulának egészen saját adománya, hogy nemcsak keresztül lát rajtuk, de látja azokat az őszi napfényből és holdsugárból szőtt kárpitokat is, amelyeket a rejtelmes ügyelő a korszakokra leereszt, megérzi az idő felvonásvégeit és az írásaiban konkrétum lesz az a különös érzés, amely mindnyájunkat elfog, ha egy-egy régi fotográfiánkra tekintünk. Ő mintha valamiképpen *mellette* állna az időnek, amelyben életünk folyik, látja, mikor lett tele egy-egy vödör Kronosz kezében és csodálatos memóriával rögzíti meg mindazt, ami érdekes, szép, furcsa és megható a friss múlt vizében uszkál. Ugy hat ránk az írása, mintha visszatért életünk ülne az ágyunk szélén és mesélné meleg, lágy szóval, ami mindennél a világon jobban érdekel bennünket, sajátmagát, a felejtetlent, melyet az életből való nagy kisietésünkben mégis elfelejtettünk. Utánunk hozza egy kosárban flatalságunk rózsáit, ábrándjait, kedves tévedéseit, böles bolondságait, elhullott fűrtjeinket, mosolyainkat, könyveinket, mindazt, ami leesik rólunk és kiszikkad belőlünk, ballagván az uton, amely végső formánk: a csontváz felé visz. Ősszel a legszebb a tavasz és téli merengésedben az ősz. E visszamerengések muzsikája Krúdy Gyula írása: szívdobogás reng benne és édes látomások kelnek a csobogásából. Valami olyan jó, mint az életmentés.